

Rostlina roku 2021 – vstavač kukačka

Česká botanická společnost sdružuje zájemce činné v botanice. Vedle publikační činnosti, pořádání exkurzí a přednášek se věnuje také osvětě a popularizaci botaniky. Od letošního roku bude vyhlašovat každoročně „Rostlinu roku“. Cílem je upozornit na ohrožené, případně jinak zajímavé druhy naší květeny, a seznámit širokou veřejnost s jejich biologií, v případě vzácných druhů také s problematikou jejich ochrany.

Pro rok 2021 byla hlavním výborem České botanické společnosti vybrána jedna z našich původních orchidejí, vstavač kukačka (*Anacamptis morio*, syn. *Orchis morio*).

Důvodů je několik. Tato dříve na území České republiky hojná rostlina nyní patří mezi zákonem chráněné a dle červeného seznamu kriticky ohrožené druhy naší květeny. Změny v obhospodařování krajiny v posledních dekádách vedly u této, podobně jako u dalších našich orchidejí, k razantnímu úbytku vhodných lokalit. Výběrem tohoto druhu navazujeme plynule na loňský Rok orchidejí (vyhlášený Českým svazem ochránců přírody), české druhové jméno připomíná inspiraci Českou společností ornitologickou, která vyhlašuje každoročně akci „Pták roku“.

V průběhu roku bude vydáno několik populárně-naučných článků věnovaných této rostlině, zároveň, pakliže to umožní aktuální epidemická situace, budou uspořádány exkurze pro veřejnost směřující na některé z dosud existujících lokalit tohoto druhu. Podrobné informace budou pravidelně zveřejňovány na stránkách České botanické společnosti <https://botanospol.cz/cs> a na facebookovém profilu <https://www.facebook.com/botanospol>.

Základní informace o druhu:

vstavač kukačka

Anacamptis morio (L.) R. M. Bateman et al.

čeleď: vstavačovité (*Orchidaceae*)

doba kvetení: květen

stanoviště: krátkostébelné trávníky, louky, pastviny (typický biotop viz na obr. vlevo)

rozšíření: dříve roztroušeně na celém území České republiky, místy i hojný, dnes velmi vzácný, početnější populace jsou pouze v některých částech jižní a východní Moravy, v Pošumaví a na několika lokalitách v západních Čechách.

Česká botanická společnost, z.s.
Benátská 2, 128 00 Praha 2
IČO: 00444553

e-mail: sekretariat@botanospol.cz
Spolek zapsaný u Městského soudu v Praze, odd. L, vložka 1119

použité zdroje a další odkazy:

Pladias.cz: <https://pladias.cz/taxon/overview/Orchis%20morio>

Botany.cz <https://botany.cz/cs/orchis-morio/>

karta druhu v Nálezové databázi ochrany přírody (NDOP):
https://portal.nature.cz/publik_syst/nd_nalez-public.php?idTaxon=38459

ilustrační fotografie: detail rostliny - autor Hana Jeřábková, [CC BY 3.0 CZ](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/cz/)
biotop - autor Jiří Brabec, [CC BY 3.0 CZ](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/cz/)